

In memoriam doktor Heino Noor

24.04.1922–05.02.2018

Eesti rahvast on tabanud valus kaotus – 5. veebruaril lahkus teenekas arst ja toksikoloog, erudeeritud ühiskonnategelane, isamaaliste väärtuste vankumatu kaitsja dr Heino Noor.

Heino Noor sündis 24. aprillil 1922. aastal Haapsalus, kus ta käis algkoolis ja sai gümnaasiumihariduse. Alanud II maailmasõda ja Nõukogude okupatsioon mõjutasid oluliselt noormehe elukäiku – tema isa ja ema arreteeriti ning hukati süüdistatuna osalemises Vabariigisõjas, ta ise mobiliseeriti Nõukogude armeesse. Rindel olles tegutses ta sanitaarinstruktorina, kuid sõja lõpuaastail arreteeriti ning saadeti vangilaagrisse süüdistatuna riigivastases. Vabanedes üritas ta 1952. aastal astuda Tartu ülikooli arstiteaduskonda, kuid poliitilistel põhjustel teda õppima ei võetud. Seetõttu asus ta õppima meditsiinikooli, mille lõpetamise järel töötas velskrina. Poliitilise olukorra leevenedes pääses ta 1955. aastal õppima arstiteaduskonda ning lõpetas õpingud 1961. aastal kiitusega.

Dr Noore arstipraktika oli tihe seotud Tartu närvikliinikuga. Pärast ülikooli lõpetamist 1961. aastal asus ta sinna tööle, sai väljaõppe neuroloogina ning asus edendama kutsehaiguste ja mürgistuste valdkonda. Ta juurutas ägedate mürgistustega haigete ravivõtteid, sealhulgas maoloputuse, diureesi forsseerimise ja dialüüsravi. 1967. aastal nimetati ta närvikliiniku, hingamiskeskuse arst-toksikoloogi ametikohale. Tänu mitmetele erialastele täiendustele ja pühendunud iseõppimisele kujunes dr

Noorest kliinilise toksikoloogia juhtiv spetsialist Eestis, mürgistuste diagnoosimise ja ravi konsultant paljudele raviasutustele. Ajavahemikul 1971–1979 oli ta Tartu Maarjamõisa haigla peaarsti asetäitja, esialgu maaelanikkonna teenindamise, hiljem polikliinilise töö alal. Ta tegeles aktiivselt toksikoloogia-alase õppe- ja arendustööga, pani aluse kliinilisele toksikoloogiale ning toksikoloogiateenistusele Eestis. 1978. aastal anti talle Eesti NSV teenelise arsti aunimetus.

Heino Noor andis olulise panuse mitme erialaselti tegevusse. Ta oli L. Puusepa nimelise Eesti neuroloogide ja neurokirurgide seltsi liige, toksikoloogide seltsi asutajaliige ja aseesimees, anestezioloogide seltsi asutajaliige, psühhiaatrite seltsi auliige. Heino Noor osales aktiivselt

Eesti Arstide Liidu tegevuse taastamisel ja käivitamisel 1988. aastal.

Eesti iseseisvumise taastamise järel osales Heino Noor aktiivselt mitmes kodanikuaktiivsusest kantud isamaalises tegevuses. Ta oli üks ajalehe Eesti Kirik väljaandmise taastajatest ja selle aktiivsetest autoritest. Heino Noore algatusel rajati Haapsalu toomkiriku ristimiskabelisse tema represseerimise käigus mõrvatud ema ning kõigi represseerimise käigus elu kaotanud emade mälestuseks emaaltar. Ta lõi omanimelise stipendiumifondi, millest jagati õpilastele ühekordseid stipendiume usuõpetuse ja sellega seonduva õpetamiseks, eetilise ja isamaalise kasvatusetoetamiseks. Tema suur meditsiiniajaloo huvi viis kliinikumi asutamise daatumi selgitamiseni. Heino Noor oli Eestis toime pandud massirepressioonide aktiivne uurija ning paljude repressiooniohvrite arst.

Dr Heino Noor oli Haapsalu aukodanik, Eesti Punase Risti IV klassi ordeni kavaler 2001. aastast. Heino Noort autasustati ka Haapsalu koguduse teeneteristiga. Ta oli Kaitseliidu mälestusmedali kavaler. Oma arvukatele kolleegidele ja õpilastele oli ta humaanse ja eetilise arsti eeskuju. Teda iseloomustas äärmine põhjalikkus, pühendumus erialale, väga lai silmaring ja eruditsioon. Sõbraliku huumoriga oskas ta hoida suurepäraseid kollegiaalseid suhteid, olla austusväärne eeskuju mitmele põlvkonnale noorematele arstidele.

Sügava asutustega kolleegid ja õpilased Tartu Ülikooli Kliinikumist